

Projekt „Polsko-norweska platforma współpracy dla poszanowania energii i klimatu”

Miasto Płońsk we współpracy z norweskimi partnerami przygotowało do wdrożenia ambitne i innowacyjne przedsięwzięcie - **zestawu działań mających zbliżyć miasto do pełnego wdrożenia gospodarki o obiegu zamkniętym**, w ramach realizacji projektu „Polsko-norweska platforma współpracy dla poszanowania energii i klimatu” (www.razemdlaklimatu.eu). Beneficjentem projektu było Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o. o. Projekt realizowano wspólnie z Urzędem Miejskim w Płońsku, norweską Gminą Nes oraz jej spółką komunalną Esva Miljøpark.

Celem projektu, realizowanego w okresie od stycznia 2016 r. do kwietnia 2017 r. jest nawiązanie i wzmocnienie współpracy pomiędzy polskimi i norweskimi samorządami lokalnymi, polegającej na wymianie doświadczeń, wiedzy, technologii i najlepszych praktyk w obszarze efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) w sektorze komunalnym. Projekt jest finansowany w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie Programu PL04 ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014.

Mikroprojekt przygotowany w Płońsku został – jako jeden z 10 najlepszych – nagrodzony w otwartym konkursie na innowacje w zakresie efektywności energetycznej lub wykorzystania OZE, zainspirowane doświadczeniami norweskimi lub możliwe do zrealizowania przy wykorzystaniu norweskich doświadczeń. Zorganizowany w ramach polsko-norweskiego projektu konkurs miał na celu wsparcie ww. jednostek w przygotowaniu do realizacji najciekawszych innowacyjnych projektów pilotażowych poprzez przyznanie im mikrograntów na przygotowanie analiz, dokumentacji, działań edukacyjnych i innych działań nie inwestycyjnych niezbędnych do wdrożenia tych tzw. mikroprojektów, a także poprzez zapewnienie współpracy z partnerem norweskim, który wesprze beneficjenta swoją wiedzą i doświadczeniem. Burmistrz Andrzej Pietrasik - przedstawiciel Płońska, jako jednego z 10 zwycięskich samorządów, uczestniczył również w podróży studyjnej do Norwegii.

Zaproponowaną przez Płońsk innowacją jest realizacja **zestawu działań mających zbliżyć miasto do pełnego wdrożenia gospodarki o obiegu zamkniętym**, w tym w szczególności:

- udostępnienie mieszkańcom specjalistycznego kontenera do odbioru odpadów elektronicznych, wzorowanego na norweskim systemie Safedrop;
- uruchomienie punktu przyjmowania i napraw rzeczy używanych, niestanowiących odpadów; w punkcie tym mieszkańcy będą mieli możliwość zostawienia niepotrzebnych przedmiotów, które nadają się jeszcze do użytku, a także bezpłatnego wybrania czegoś dla siebie;
- zastosowanie nowoczesnych, zautomatyzowanych rozwiązań technologicznych służących do rozpoznawania i przyjmowania zużytych opakowań.

Ww. rozwiązania zostaną połączone z szeroką kampanią edukacyjną, obejmującą organizację konferencji i warsztatów tematycznych oraz przygotowanie ciekawych materiałów informacyjno-edukacyjnych. W efekcie nie tylko osiągnięte zostaną konkretne efekty

środowiskowe (ograniczenie ilości powstających odpadów, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska), ale i wzrosła świadomość ekologiczna mieszkańców.

W ramach mikroprojektu uruchomiono dwa pierwsze punkty zbiórki - odpadów elektronicznych i rzeczy używanych. Specjalistyczny, szczelnie zamknięty pojemnik na odpady elektroniczne, wzorowany na norweskim systemie Safedrop, został ustawiony w Urzędzie Miejskim w Płońsku. Odwiedzający urząd mogą wrzucać tam zużyty sprzęt elektroniczny małego formatu, jak np. telefony komórkowe, tablety, karty pamięci, laptopy, pen-drive'y, nośniki cyfrowe CD, DVD, itp. Punkt wymiany rzeczy używanych powstał natomiast w PSZOK w Płońsku prowadzonym przez PGK w Płońsku Sp. z o.o. Można w nim zostawić np. działający, lecz niepotrzebny sprzęt codziennego użytku, który nadal może być używany przez inne osoby. Oprócz tego w punkcie zbierane są takie rzeczy jak meble, ceramika, odzież i tekstylia, dywany, zabawki czy rowery. W ten sposób można rozwiązać problem zagraconych mieszkań, strychów i piwnic, a nieużywanym sprzętom dać drugie życie.

*Kontener do zbiórki odpadów elektronicznych
w Urzędzie Miejskim w Płońsku*

*Film promujący projekt pilotażowy Płońska
dostępny na <https://vimeo.com/207017772>*

Uruchomienie zbiórki i recyklingu odpadów opakowaniowych pozostaje jeszcze nadal w fazie planów i jest uzależnione od pozyskania zewnętrznych środków finansowych. Pomocne powinno być w tym opracowane w ramach mikroprojektu studium wykonalności, w którym szczegółowo określono planowane rezultaty projektu, w tym jego wpływ na strumień powstających w przyszłości odpadów.

Ponadto gmina przeprowadziła szeroko zakrojoną kampanię informacyjno-promocyjną, skierowaną do mieszkańców, a w szczególności do dzieci i młodzieży. Informowała nie tylko o wprowadzanych przez siebie rozwiązaniach, ale i o ogólnych zasadach gospodarki o obiegu zamkniętym i korzyściach związanych z jej wdrażaniem. W ramach kampanii przeprowadzono m.in. specjalne warsztaty w płońskich szkołach oraz przygotowano film i ulotkę informacyjną.

Norweskie doświadczenia są zadaniem prezesa spółki Dariusza Matuszewskiego bardzo cenne dla Płońska, gdyż kraj ten już od ponad 20 lat wdraża koncepcję gospodarki o obiegu zamkniętym, starając się minimalizować ilość powstających odpadów. Wiele z norweskich rozwiązań w tym obszarze, po stosownej adaptacji, można zastosować w warunkach polskich, tak jak system zbiórki Safedrop, który został wprowadzony w Płońsku.

Partnerem norweskim, który wspiera Płońsk w jego ambitnych zamierzeniach, jest spółka komunalna Esval Miljøpark, zlokalizowana w gminie Nes. W czasie trwania mikroprojektu partnerzy spotkali się łącznie 4 razy - dwa razy w Norwegii i dwa razy w Polsce. Wzajemne wizyty umożliwiły zapoznanie się z funkcjonowaniem systemów gospodarowania odpadami w

obu spółkach komunalnych oraz dobrymi praktykami z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym. Partnerzy norwescy zorganizowali stronie polskiej wizyty w kluczowych dla ich projektu instytucjach norweskich: spółka komunalna Esva Miljøpark, Europejska Platforma Recyklingu w Drammen, Zakład Utylizacji Odpadów w Lindum AS, Punkt zbiórki rzeczy używanych i ich sklepowej sprzedaży Brukanes. Będąc w Płońsku burmistrz norweskiej Gminy Nes – Grete Sjoli oraz Marta Wronkowska - inżynier środowiska w Esva Miljøpark – norweskim odpowiedniku płońskiego PGK zwiedzili Zakład Zagospodarowania Odpadów, PSZOK i biogazownię na terenie Oczyszczalni Ścieków w Poświętnem. Wzięli też udział w „IV płońskiej konferencji odpadowej - gospodarka o obiegu zamkniętym nowym wyzwaniem dla gmin”, która odbyła się w Płońsku w dniu 28 września 2016 r.

Wzajemne kontakty zaowocowały wzbogaceniem płońskiego projektu pilotażowego o dodatkową wiedzę i pomysły, a także zawiązaniem partnerskich relacji dobrze rokujących na dalszą współpracę.

Działania mające zbliżyć Płońsk do pełnego wdrożenia gospodarki o obiegu zamkniętym, stanowią element jego strategii zmierzania w stronę miasta zeroemisyjnego. Miasto opracowało i wdraża Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, obejmujący zestaw działań ukierunkowanych na ograniczenie zużycia energii oraz emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych do atmosfery. Będąc liderem działań proekologicznych w Polsce Płońsk może pochwalić się nowoczesną elektrociepłownią na biomasę, produkującą energię ciepłą i elektryczną w skojarzeniu. Projekt elektrociepłowni zdobył prestiżową europejską nagrodę Energy Globe dla najlepszego polskiego projektu w obszarze energetyki zrównoważonej środowiskowo za rok 2006, która została wręczona na forum Parlamentu Europejskiego w Brukseli w 2007 r. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku również dostało zauważone - otrzymało wyróżnienie jako LIDER RECYCLINGU podczas XVII Edycji Konkursu o Puchar Recyklingu Pol-Eco-System 2016. Jest także laureatem Ogólnopolskiego Rankingu Najlepszych Przedsiębiorstw Gospodarki Komunalnej za rok 2016 stworzonego przez redakcję Strefy Gospodarki (KIGO).

Iwona Korohoda

Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć "Energie Cités"

Projekt „Polsko-norweska platforma współpracy dla poszanowania energii i klimatu” jest finansowany w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie Programu PLO4 ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014.

